

ÚVODNÍ SLOVO

Milan Kolář

Ústav mikrobiologie LF UP, Olomouc

Klin Farmakol Farm 2007; 21(2): 51

Jeden z velmi závažných a rostoucích problémů současné medicíny je seps, kterou lze definovat jako systémovou zánětlivou reakci organismu na infekci. Seps se může vyvíjet do těžké sepsy spojené se selháním jednoho či více orgánů, což nakonec může vést ke smrti konkrétního pacienta. Je nutné zdůraznit, že přes dynamický rozvoj diagnostických a terapeutických možností se mortalita sepsy pohybuje v rozmezí 40–50 % a ročně je příčinou úmrtí statisíců pacientů na světě.

Na tuto závažnou diagnózu je možné nahlížet z mnoha úhlů pohledu a právě tato skutečnost podtrhuje nutnost interdisciplinárního přístupu k řešení sepsy. Jedním z výchozích zdrojů je pohled mikrobiologický, protože na začátku sepsy stojí mikroorganismus. Nejčastěji se jedná o bakterii a právě měnící se spektrum bakteriálních patogenů a vývoj jejich odolnosti k účinku antimikrobních přípravků představuje významný komplikující faktor. Jedním z důvodů

selhání léčby je pozdní podání vhodné antibioterapie, což představuje jeden z velmi důležitých a současně problematických faktorů současného terapeutického přístupu. V případě bakteriálních sepsí je nutné podat antimikrobní přípravek nebo jejich kombinaci co nejdříve, optimálně do jedné hodiny. Během tak krátké doby však není možné přesně určit etiologické agens a jeho citlivost k antibiotikům. Na druhé straně nasazení adekvátní antibiotické léčby může přispět k přežití pacienta. Přes skutečnost, že konkrétní bakteriální původce není znám, je možné na základě výsledků bakteriální surveillace v jejím plném rozsahu zvolit optimální antibiotický režim. V praxi tento předpoklad znamená, že pro konkrétní oddělení zdravotnického zařízení a definovanou skupinu infekcí jsou monitorovány nejčastější bakteriální původci a jejich citlivost či rezistence k antimikrobním přípravkům. Tyto údaje, spolu s klinickým stavem pacienta, jsou nutným výchozím předpokladem iniciální antibiotické léčby.

Samozřejmě výše uvedený mikrobiologický pohled na antibiotickou léčbu je pouze jedním z výchozích zdrojů adekvátního terapeutického přístupu k pacientovi se sepsí. Je zřejmá nutná spolupráce různých odborníků a praktickým, velmi prospěšným příkladem je Česko-slovenské fórum pro sepsi (<http://www.csfps.cz/>), jehož hlavním cílem je přispět k vytvoření optimálních diagnostických a terapeutických postupů, a tak snížit relativní mortalitu sepsy.

Malým příspěvkem k uvedené problematice je i předložené číslo Klinické farmakologie a farmacie, přinášející některé pohledy a názory na sepsi.

doc. MUDr. Milan Kolář, Ph.D.
Ústav mikrobiologie LF UP
Hněvotínská 3, 775 15, Olomouc
e-mail: kolar@fnol.cz